En rød spisestue skaper god atmosfære

– Ikke forsøk å gjøre et mørkt og lite rom stort og lyst, spill heller på lag med rommets karakter, sier interiørarkitekt Tomas Gjetmundsen.

Av Bjørg Owren/ifi.no, ifi.no

Han er en dreven fargesetter, som gjerne utfordrer myten om at et lite rom blir større og lysere hvis det males hvitt.

Farger til små rom

– Spill på lag med de naturlige lysforholdene. Et lite, mørkt rom kan bli grått og trist hvis det mangler lys og riktige proporsjoner. Men med litt saftige farger det kan bli spennende, sier han.

Han oppfordrer til å tørre mer mørke farger.

– Det kan gjerne bli litt hule. Vi trives med det og det gir muligheter, inspirerer han.

LES OGSÅ: Slik lykkes du med mørke farger

I verktøykassen hans er det mer enn fargene i fargesirkelen. Han har spesialisert seg på eldre bygg, og når han går inn i et prosjekt jakter han på mulighetene som ligger i byggets historie. Her kan det være spor fra mange epoker, som gir innspill til et fargerepertoar.

– Vi må ikke bare se på fargesirkelen, men også lete blant nyansene.

VINTERLYS: Selv på solrike vinterdager, når iskaldt lys flommer inn, luner de røde veggene.

GARDINER: Gardinene er empirekapper sydd i tynn ull.

Mange stilarter

Vi står i spisestuen på et av prosjektene hans, en gårdsbygning på Østlandet fra 1700-tallet. Rommet er relativt lite med vinduer mot nord, og mørkt røde vegger.

Gjetmundsen har vært med å finne tilbake noe av husets opprinnelige karakter, som ble modernisert bort på 70-tallet. Han peker på det opprinnelige veggpanelet; glattpanel i ulike bredder.

– Dette var kledd med 70-tallsstrie. 60-, 70- og 80-tallet var en farefull periode for mange gamle hus. Da var det lite fokus på å bevare, sier han.

Nå derimot ønsker mange å finne tilbake til husenes egenart. Han liker det, for slike bygninger er en del av vår kulturarv og bør helst ikke se ut som de er bygget i dag.

STOL: Stolene er trukket i et sort ullstoff fra Grinaker Vev for å få inn det sorte elementet, og drar helheten mot dypet.

LISTER: Fotlistene er malt i en dypere utgave av veggfargen, nærmest dyp rødbrun, for å føre veggen helt ned til gulvet.

Spor som sladrer

– En trenger ikke være slave av en bestemt periode. La gjerne huset sladre litt om at det har vært gjennom flere perioder, sier han.

I dette rommet er det spor. Han viser til en litt bortgjemt detalj:

– Se på skyvedøren i veggen mot kjøkkenet, det er et minne fra restaureringen på 70-tallet.

Han synes ikke at et hus fra 17-1800-tallet må tilbake til sin opprinnelige stil, eller at man skal binde seg til bare én stilepoke. Han er mer ute etter en helhetsatmosfære som er troverdig i forhold til huset og dets liv gjennom mange epoker, kombinert med det som fungerer bra i en bolig i dag.

LES OGSÅ: En velkledd spisestue

SKYVEDØR: I veggen mot kjøkkenet er skyvedøren fra 70-tallet bevart som et spor fra den epoken.

Farger setter stemning

Opprinnelig var spisestuen og kjøkkenet her ett stort rom. Familien som bor her nå, ville beholde løsningen med to separate rom, og ønsket seg en spisestue som er lun og hyggelig hele året.

Det ønsket, samt rommets karakter og et stort spisestuemøblement laget på gården for flere generasjoner siden, la føringer for fargevalg og stil. Fargen ble mørk på grunn av atmosfæren og at møblene trengte en dyp kontrast for å komme til sin rett.

Det er glattpanel i hele rommet, og her passet det fint med sjablonmaling som illuderer et tapet fra 1840-50 årene.

– Da var sjablonmaling på høyden her i distriktet, og rødfargene har vi hatt med oss lenge.

Bunnfargen er Lys Engelsk Rød, en nær slektning av Falurød og Rørosrød, alle opprinnelig basert på pigmenter fra jernoksid. Mønsteret er okergult, det også opprinnelig en jordfarge.

– Dette er farger som er like aktuelle i dag, for å sette en god ramme om familie og venner som samles til hyggelig lag, avslutter fargeinspirator Gjetmindsen.

SJABLONMALING: Malermester Anne Loise Gjør har malt veggene med en teknikk som illuderer tapet, som gir veggene ekstra liv og dybde.

MØBLENE: Med en dyp kontrast kom møblene mer til sin rett.